

België corrupter dan Barbados

860 words
18 November 2009
De Morgen
DEMORG
34
Dutch
Copyright 2009 De Morgen. All Rights Reserved.

Ons land zakt naar 21ste plaats in ranglijst van Transparency International

België corrupter dan Barbados

België is een van de minst goede leerlingen in West-Europa wat corruptiebestrijding betreft. Dat blijkt uit de jaarlijkse index van Transparency International, waarin ons land van de 18de naar de 21ste plaats is gezakt. Staatssecretaris voor Fraudebestrijding Carl Devlies (CD&V) nuanceert.

DOOR THOMAS MELS

BRUSSEL | Elk jaar gaat Transparency International in 180 landen na hoe het gesteld is met de corruptie bij ambtenaren en politici. Daarvoor baseert de denktank zich op rapporten van vooraanstaande instellingen zoals het World Economic Forum en de Wereldbank. Nieuw-Zeeland prijkt met 9,4 op 10 bovenaan op de ranglijst, Somalië sluit de rij met een score van 1,1.

Niet toevallig bengelen instabiele landen, waar de instellingen diep getekend zijn door aanhoudende conflicten, onderaan op de ranglijst. Somalië, Afghanistan, Birma, Soedan, Irak: allemaal komen ze niet veel verder dan een schamel puntje op tien. Aan de andere kant van het spectrum geven welvarende staten als Nieuw-Zeeland, Denemarken, Singapore en Zweden het goede voorbeeld. De grote meerderheid van de 180 landen tellende lijst haalt echter de helft van de punten niet.

België zakt dit jaar drie plaatsen op de ranglijst en ziet zijn score teruglopen van 7,3 naar 7,1. Daarmee strandt ons land op de 21ste plaats, net achter de Verenigde Staten en Barbados. Zonder rekening te houden met de Oost-Europese landen en Cyprus en Malta bekleedt België de tiende positie in het 'oude' Europa van 15. Enkel Frankrijk (plaats 24), Spanje (32), Portugal (35), Italië (63) en Griekenland (71) doen slechter.

Staatssecretaris voor Fraudebestrijding Carl Devlies is niet gealarmeerd door het mindere resultaat. "Het gaat om drie plaatsen op 180 landen. Bovendien stonden we in 2007 ook al op de 21ste plaats. Naar mijn gevoel is de corruptie in België niet toegenomen."

Een "gevoel" waar ze het bij Transparency International België niet eens mee zijn. "Zeker als je ziet dat Nederland de zesde plaats bekleedt, kun je stellen dat de situatie in ons land echt niet goed is", stelt woordvoerster Chantal Hébette-Van den Broeke. Volgens haar ontbreekt het in ons land aan duidelijke regels en preventieve instrumenten.

"Zo moet een ambtenaar het gerecht op de hoogte te brengen van elk misdrijf dat hij vaststelt tijdens de uitoefening van zijn ambt. Alleen voorziet de wet geen sanctie als hij dat niet doet. Bovendien bestaat er, sinds het Hoog Comité van Toezicht werd afgeschaft na de Agusta-affaire, geen administratieve onderzoeksinstelling meer waar de ambtenaar terecht kan."

Klokkenluiders

Maar vooral het uitblijven van een wettelijke bescherming voor ambtenaren die een misdrijf melden, de zogenaamd klokkenluiders, is een pijnpunt. "De regering besliste in 2006 een dergelijke regeling in te voeren. We zijn nu drie jaar verder en ik stel vast dat het er nog steeds niet is. Er is blijkbaar veel weerstand tegen", zucht Hébette-Van den Broeke.

Dat potentiële klokkenluiders nog wel even moeten wachten op wettelijke bescherming blijkt ook uit de reactie van staatssecretaris Devlies. Die deed de recente berichten over de oprichting van een Nationaal Fraudemeldpunt, een initiatief dat nauw samenhangt met een wettelijke klokkenluidersregeling, af als "voorbarig". "Tot dusver is er bij mijn weten binnen de federale regering nooit sprake geweest van de oprichting van een dergelijk meldpunt", was Devlies formeel.

Toch koestert Transparency International de hoop dat het met de corruptiebestrijding in België de goede weg opgaat. "Door de grote persaandacht voor de recente politieke en gerechtelijke schandalen kan er

misschien iets verbeteren. Ook de nieuwe regionale regeerakkoorden, vooral in Brussel en Wallonië, beloven veel goeds inzake corruptiebestrijding. Als het nu dus niet verbetert, wanneer dan wel?"

Net op de dag dat Transparency International zijn corruptieranglijst publiceerde, presenteerde de Internatio-nal Chambre of Commerce (ICC) samen met staatssecretaris Devlies een brochure die bedrijven tips geeft hoe ze corruptie kunnen voorkomen. Informatie waar blijkbaar nood aan is.

Uit een recente studie van consultant PricewaterhouseCoopers blijkt immers dat twee op de drie bedrijven ooit het slachtoffer zijn geweest van een poging tot corruptie. Volgens de European Fraud Survey 2009 van Ernst & Young ziet meer dan de helft van de 2.200 ondervraagde werknemers in de komende jaren bovendien geen beterschap. Een op de vier onder hen vindt het ook aanvaardbaar om geld op tafel te leggen om bepaalde contracten binnen te halen.

Grote bedreiging

"Nochtans dient corruptie zowel vanuit ethisch als economisch en commercieel oogpunt voorkomen te worden. Corruptie vormt immers een grote bedreiging voor de groei van een onderneming", verzekert Tony Vandeputte, voormalig VBO-topman en huidig secretaris-generaal van de Belgische afdeling van de ICC. Met de brochure wil hij bedrijven waarschuwen voor de gevaren van corruptie, maar vooral helpen bij het voorkomen ervan. Het opstellen van zogenaamde integriteitsprogramma's is daarbij de beste strategie. "Integriteit is een goede investering", klinkt het.

Tot slot wil de ICC werknemers en bedrijfsleiders ervan overtuigen dat ze niet alleen staan in de strijd tegen corruptie. "Dat is belangrijk om weten de volgende keer dat er smeergeld wordt gevraagd", besluit Vandeputte.

Staatssecretaris Carl Devlies:

Naar mijn gevoel is de corruptie in België niet toegenomen

00ba30902eb8ec3a0956dc80d76d47db4da48f1d-00000|med24128811.xml

Document DEMORG0020091118e5bi00001